

Iulian CIOCAN

Iulian Ciocan s-a născut pe 6 aprilie 1968 la Chișinău. Este prozator, publicist și critic literar. Romane publicate: *Înainte să moară Brejnev* (Editura Polirom 2007), *Tărâmul lui Sașa Kozak* (Editura Tracus Arte 2011; Ediția a doua, ARC 2024), *Iar dimineața vor veni rușii* (Editura Polirom 2015; Ediția a doua, 2024), *Dama de cupă* (Editura Polirom 2018) și *Clovnul* (Editura Polirom 2021).

Romanele sale au fost traduse în limbile engleză, franceză, italiană, germană, neerlandeză, maghiară, sârbă, cehă, bulgară și slovacă. Premiul Coup du Coeur la Salon du Livre des Balkans, Paris, 2018. Nominalizare la Premiul European Jean Monnet, 2020. În aprilie 2024 Televiziunea franco-germană ARTE TV a difuzat un documentar despre cele trei romane ale lui Iulian Ciocan publicate în Franța și Germania.

Invitat la Festivalul Pen World Voices, New York, 2011, la Noaptea Literaturii din Amsterdam, 2016, și la Festivalul Internațional de Literatură Vicino/Lontano din Udine, Italia, 2023. Și-a lansat romanele la următoarele Târguri Internaționale de Carte: Praga (2011, 2022), Paris (2017, 2023), Sofia (2019), Belgrad (2022), Torino (2023), Bruxelles (2024), Budapesta (2024), Viena (2025) și Leipzig (2026).

LICA

(fragment din romanul cu același titlu, în curs de apariție)

Ploua cu găleata. La orizont, ploaia făcea ca dealurile – spre care înainta cu perseverență cimitirul *Doina* – să se confunde cu cerul plumburiu. Alergam pe drumulețul mărginit de coloane de cruci și de lespezi de marmură, cu umbrela scofâlcită de vântul puternic, alergam spre o margine a acestui cimitir întins pe o suprafață de două sute de hectare, cel mai mare cimitir din sud-estul Europei. Într-un târziu, am trecut pe lângă cele două microbuze ale căror acoperișuri bubuiiau ca tobele de fanfară sub răpăitul ploii, apoi i-am văzut: o mână de oameni zgribuliți, părinții Licăi, câteva rude foarte apropiate, știrista care îmi adusese vestea și groparii cu măștile ude blească sub bărbii, cu pelerine de ploaie, sprijiniți în lopeți, așteptând nerăbdători să coboare sicriul în mormânt. Jigodia de Ceapă nu venise. De fapt, nu mai avea niciun rost să-l afurisesc, era doar o constatare fugitivă care nu mă putea consola sau ajuta în situația aceea în care absolut nimic nu mai putea să mă consoleze sau să-mi dea satisfacție. Abia când

am părăsit drumulețul, pentru a mă apropia de groapă, și când pantofii mi s-au înfundat în noroi, am văzut că toți oamenii din jurul sicriului aveau cizme de cauciuc. Dar mai putea oare atunci să-mi pese de faptul că îmi murdăream pantofii de glod? Când m-am lăsat în pirostria lângă sicriul cu gemuleț, nimeni nu s-a întors spre mine, nimeni nu mi-a spus nimic, de parcă aș fi fost invizibil. Numai domnul Veniamin îmi aruncă o privire buimacă. Vântul rece îmi sfichiua fără milă fața, iar stropii mari de ploaie se izbeau de capacul sicriului, de sticla prin care încercam să deslușesc chipul iubitei mele. Și i-am văzut buzele livide, crispate de ultima ei spaimă, o spaimă înfiorătoare, buzele ei reci ca mărele polare, buzele de pe care dispăruse cu desăvârșire acel inconfundabil surâs enigmatic, derutant și seducător deopotrivă. Și am izbucnit în plâns. Lacrimile îmi șiroiau pe obraji, amestecându-se cu stropii de ploaie, iar o întrebare, la care nimeni nu ar fi putut să-mi răspundă, îmi sfredelea creierul: „De ce, Licuța?! De ce nu

ți-ai dat seama imediat cât de periculos e acest virus blestemat? De ceeee?!!” Nu mai știu câtă vreme am stat aplecat deasupra sicriului. Țin minte doar că îmi pierdusem umbrela și eram ud learcă, fără să mai simt frigul, atunci când unul dintre gropari își puse mâna pe umărul meu și îmi spuse: „Gata, domnule, trebuie s-o îngropăm, mai avem comenzi...”

În timp ce sicriul era coborât în groapă, ploaia s-a oprit brusc, iar cerul se limpezi puțin, de parcă Divinitatea s-ar fi îndoit câteva clipe de justețea cruzimii sale. Prima care a aruncat o mână de pământ peste coșciug a fost știrista, apoi mama Licăi s-a apropiat de marginea

gropii, tânguindu-se, ridicând brațele spre cer, iar groparii și-au luat lopețile și au început să arunce bulgări de noroi cleios peste fata cu care am cunoscut toate nuanțele plăcerii. După ce groparii au fixat crucea și au bătut pământul cu dosul lopeților, se năruí ceva în mine. Atunci am înțeles că nu mai sunt eu, că o parte importantă din ființa mea a rămas ascunsă în pământ, în sicriul cu gemuleț. Când ieșeam din cimitir, m-am oprit și am cercetat cu privirea peisajul dezolant, ca și cum aș mai fi sperat că totul a fost o farsă pusă la cale de ingenioasa și irepetabila mea iubită. Dar nu, nu era o farsă, firește. Era adevărul crud.